

gere Promille, end Jordskylden beskattes med, og endvidere, at det skattefrie Fradrag alene skulde falde paa Ejendomsskylden for derigennem at opnaa en ligelig Beskatning for Landets Vedkommende og tillige for Byernes Vedkommende at aabne Adgang til, at der kan udskrives mere i Grundskat, end der kan for Øjeblikket — det er jo ikke nævneværdige Grundskatter, man har i vore Købstæder —, samt endelig, at der skulde gennemføres en Grundværdistigningsskat. Naar jeg nu havde ventet, at disse Principper skulde faa en velvillig Modtagelse fra alle Sider her i Salen, har jeg den gode Begrundelse derfor, at de i Virkeligheden er i Overensstemmelse med alle Partiernes Programmer, og jeg har altid forstaaet Programmerne saaledes, at det var den Linie, Partierne havde udstukket som den, de vilde arbejde efter. Jeg maa næsten komplimentere mit Partis Ordfører, fordi han i sine Udtalelser ramte lige i Kærnen af Venstres Program. Efter den nye Grundlovs Gennemførelse var det naturligt, at Partierne følte Trang til at omforme deres Programmer, thi nu var jo det Maal naaet, man før havde sat sig, nemlig Gennemførelse af det almindelige Folkestyre, og nu gjaldt det om, hvordan Partierne vilde bruge Valgretten for at bygge vor Samfundsorden op paa den bedst mulige Maade saavel med Hensyn til Skatter som til andre Forhold i Samfundet.

For mit eget Partis Vedkommende blev der i Programmet af 1916 skrevet følgende: „Med Hensyn til en Reform af den nuværende Ejendomsskyld bør en særskilt Vurdering af Jorden indføres, saaledes at det bliver muligt at lægge lige Skat paa lige Jord. En Grundværdistigningsskat til Stat og Kommune bør tilstræbes, hvor offentlige Foretagender har frembragt en Stigning af Grundværdien“. Det er i Kærnen af dette, mit Partis Ordfører ramte med sine Udtalelser. Det radikale Venstre skrev i sit Program af 21. Maj 1916 — jeg ved nok, at Programmet er blevet revideret senere, men det er uforandret paa dette Punkt —: „Den nuværende Beskatning af fast Ejendom ændres saaledes, at Skatten bliver en Grundskyld efter Princippet: Lige Skat paa lige Jord. Grundskyldens samlede Beløb bør være betydeligt større end de nuværende Ejendomsskatters Totalsum“. Socialdemokraterne opstillede i 1915 som

deres Krav: „Direkte Skat paa Indkomst, Formue og Grundbesiddelse, herunder Indførelse af en Grundværdistigningsafgift“. Og endelig skrev det konservative Folkeparti den 10. December 1915: „Partiet vil medvirke til ved hyppigere og mere ensartede Vurderinger at gøre Ejendomsskylden saa retfærdig og ligelig som muligt. Ved en Revision af Skattelovgivningen bør det ordnes saaledes, at en Del af Skatterne paa Landejendomme hviler paa selve Jorden, og dersom en Grundværdistigningsskat søges indført, bør dette kun ske i Form af en Omsætningskat ved Ejerskifte. Af førstnævnte Hensyn bør en ny almindelig Matrikulering af alle Landets Jorder iværksettes saa snart som muligt“.

Nu forstod jeg de Konservatives Ordfører (Fibiger) forleden Dag saaledes, at han var klar over, at en ny Bonitering eller Matrikulering af Jorden ikke vilde være tilstrækkelig for Købstædernes Vedkommende, men at man var nødt til at faa en Vurdering til, og det har det ærede Medlem fuldkommen Ret i, thi en Bonitering af bebygget Jord og den Jord, der ligger omkring Bygningen, vilde ingen Verdens Ting betyde; men jeg vil endog gaa videre og sige, at heller ikke for Landets Vedkommende vil en ny Bonitering eller Matrikulering faa den Betydning, at en Tønde Hartkorn er lige meget værd, hvor den end ligger, thi Bonitering af Jord er jo kun Udtryk for Jordens Evne til at frembringe Kærne. Beliggenhedsmomentet tages overhovedet ikke med ved en Bonitering. Det er derfor, en Vurdering vil være nødvendig ogsaa for Landets Vedkommende; en Bonitering alene vil ikke være tilstrækkelig, selv om den kan være et godt Støttepunkt for en Vurdering. Selv om der er gennemført en rationel Bonitering og Matrikulering over det hele, vil en Vurdering alligevel være nødvendig. Jeg maa derfor sige, at efter den Programlinie, som de Konservative har udstukket, havde jeg ventet, at de var klar over det tilraadelige og heldige i, at man fik en ren Jordskat ved Siden af de øvrige Skatter, vi har paa fast Ejendom. Derfor mener jeg ogsaa, det er forkert at sige, som det ærede Medlem Hr. Wilmann sagde, at de Konservative holder sig udenfor; man skal ikke begynde med at sætte nogen udenfor, det kan kun virke æggende. Nej, man skal indbyde alle til